

Muzorewa pri vrnitvi domov sprejelo preko 100,000 podpornikov

Izredno število črnega prebivalstva, ki je pričakalo Muzorewa pri povratku domov, kaže na močno podporo "notranjega sporazuma".

SALISBURY, Rod. — Škof Abel Muzorewa se je po obisku v Veliki Britaniji in ZDA vrnil koncem tedna domov, kjer ga je pričakala množica črnih podpornikov in pristašev, kot jih glavno mesto Rodezije še ni videlo. Sodijo, da jih je bilo preko 100.000.

To je očitna podpora sporazumu, ki so ga on in dva druga vodnika črne večine v Rodeziji sklenili z belo vlado Iana Smitha. Muzorewa je hotel za ta sporazum pridobiti podporo Velike Britanije in ZDA ter v New Yorku obrazložiti položaj v Rodeziji Varnostnemu svetu ZN. Ta mu tega ni dovolil.

Več uspeha je imel Muzorewa v razgovorih s predstavniki Velike Britanije in ZDA. Oboji so pozdravili sporazum kot "korak v pravo smer", pa prav tako nujno pozvali da se sporazum pridruži tudi vodnika Patriotične fronte Nkomo in Mugabe. Muzorewa je dejal, da nima nič proti raztegnitvi sporazuma na dva, pa pripomnil, da ju ne očitno rešiti iz neprijetnega položaja, v katerem sta se znašla, ko je bil dosežen "notranji sporazum", ki sta ga onadva že vnaprej odklonila.

Nekateri člani Kongresa so zato začeli predlagati, naj bi povšečno delno zmanjšali ali jih vajali z večjo postopnostjo in v daljšem razdobju. Ta misel dobi v Kongresu vedno več podpore. Baje se jo misliti oprijeti in jo podpreti tudi kong. Al Ullman, načelnik odbora za pota in sredstva, ter sen. R. Long, načelnik finančnega odbora Senata, ki sta bila najvztrajnejša zagovornika sedanjega zakona in v njem določenih poviškov.

Zmanjšanje prispevkov za Social Security?

WASHINGTON, D.C. — Med zaposlenimi po vsej deželi je čutili neprijetnost zaradi povišanja prispevkov za Social Security. Letos so porastli sorazmerno, v prihodnjih letih pa bodo še več.

Nekateri člani Kongresa so zato začeli predlagati, naj bi povšečno delno zmanjšali ali jih vajali z večjo postopnostjo in v daljšem razdobju. Ta misel dobi v Kongresu vedno več podpore. Baje se jo misliti oprijeti in jo podpreti tudi kong. Al Ullman, načelnik odbora za pota in sredstva, ter sen. R. Long, načelnik finančnega odbora Senata, ki sta bila najvztrajnejša zagovornika sedanjega zakona in v njem določenih poviškov.

Novi boji med Veitnamci in kambodžanci

BANGKOK, Taj. — Pretekli petek so kambodžanski vojaki na več krajih prešli mejo Vietnama in zasedli gride nad pristaniščem Ha Tien, je objavil radio Hanoi. Pozval je Kambodžo, naj te svoje sile takoj umakne z vietnamskega ozemlja, ker da bo sicer "nosila polno odgovornost za vse posledice". Vietnamsko poročilo je razkrilo, da je bil to stvarno že četrti dan bojevanja, ki za vietnamsko stran po vsem sodeč ni potekalo posebno ugodno.

Vremenski prerok

Postopna razvedritev, popoldne in jutri sončno. Najvišja temperatura danes okoli 52 F (11 C).

Zadnje vesti

RIM, It. — Za ugrabljenim Alodom Morom še vedno ni nobenih sledi, ugrabitelji tudi še niso sporočili nobenih zahtev v zvezi z ugrabitvijo. Objavili so le, da je v "ljudskem zaporu" kot vodilni pripadnik obstoječega reda, proti kateremu se borijo Rdeče brigade. — V Turinu se sodna razprava proti 15 obtoženim vodilnim članom Rdečih brigad nadaljuje.

VATIKAN. — Sv. oče Pavel VI. je zaradi influence, ki se ga je lotila še pretekli teden, odpovedal udeležbo pri obredih Velikega tedna, bo pa vodil te na Veliko noč, če se mu bo zdravje dotlej dovolj popravilo.

WASHINGTON, D.C. — Gov. James A. Rhodes in 27 drugih obtožencev v zvezi s civilno tožbo za 46 milijonov dolarjev odškodnine za mrtve in ranjene tekom izredov na kampusu Kent State univerze maja 1970 bodo morali znova pred sodišče, ko je Zvezno vrhovno sodišče odklonilo priziv proti odreditvi nove razprave.

WASHINGTON, D.C. — Razpoloženje med štrajkajočimi premogarji se baje nagiba na sprejem zadnjega sporazuma za novo kolektivno pogodbo. Glasovanje o tem bo v petek.

BREST, Fr. — Viharno morje onemogoča črpanje olja iz nasad petrolejske ladje Amoco Cadiz in obstoja nevarnost, da se tanki približajo in pride do razliva še preostalega olja — vsaj 29 milijonov galonov po morju. Obala Francije je onesnažena z oljem na daljavo 70 milj.

VALLEY, Neb. — Toplo vreme in dež sta povzročila obsežne poplave v vzhodni Nebraski. Okoli 4.000 ljudi je moralo zaradi naraslih voda zapustiti svoje domove.

V Zairu ustreljenih 13 zarotnikov proti Mobutuju

KINSHASA, Zaire. — Pretekli petek je bilo ob zori ustreljenih 8 armadnih častnikov in 5 civilistov, ki so bili obsojeni kovanja zarote proti vladi predsednika Mobutuja in sabotiranja narodnega gospodarstva.

PARIZ, Fr. — Večji del lanskega leta so vsa povpraševanja razpoloženja volivcev kazala, da se ti odračajo od vlade in prehajajo na stran levice, ki je pripravljala načrte, da potisne z oblasti desno sredino in jo nadomesti z vlado levice. Levica je pri popraševanjih javnosti vodila skoraj redno z okoli 10% in del javnosti je kar začel resno jemati možnost velikih sprememb v Franciji. Nekaj olajšanja je nastopilo, ko so se stranke levice lani v septembru pri sestavljanju svojega bodočega "vladnega programa" sprle in razšle. Kljub temu so proučevalci javnega razpoloženja še pred prvimi volitvami trdili, da ima levica med volivci pričilo. Položaj je bil težaven, negotov in kočljiv, ko je predsednik republike Giscard v soboto zvečer pred prvimi volitvami 11. marca spregovoril volivcem in jih opozoril na

Sestanek Karamanlisa in Ecevita brez dosežkov

ATENE, Gr. — Predsednik grške vlade Konstantin Karamanlis je poročal parlamentu o svojih razgovorih s predsednikom turške vlade Bulentom Ecevitom v Montreuxu v Švici. Dejal je, da naj bi bilo vprašanje Cipra ločeno od ostalih spornih vprašanj med Grčijo in Turčijo. Rešitev ciprskega spora naj bi bila naloga ciprskih Grkov in Turkov. Atene in Ankara naj bi pri tem pomagale le, če bi bili k temu pozvani.

Karamanlis je izjavil, da na sestanku z Ecevitom ni bilo sklenjeno nič trdnega in nobena strani ni sprejela nobenih obvez.

Letalsko oporišče ZDA na Sinaju pot k miru?

Ko si Egipt in Izrael ne upata dovolj in sta v skrbeh za svojo varnost, naj bi letalsko oporišče ZDA na Sinajskem polotoku te skrbi odstranilo.

WASHINGTON, D.C. — Ko je Izrael odločen ohraniti svoja letališča na Sinajskem polotoku in svoja naselja na njegovem severovzhodnem področju, Egipt pa prav tako odločen to zahtevo odkloniti pod vsemi in vsakimi pogoji ter okoliščinami, so nekateri začeli misliti, da bi bila rešitev v ustanovitvi letališča ZDA na enem izmed sedanjih izraelskih letališč na Sinaju.

Tako letalsko oporišče ZDA na Sinajskem polotoku bi okrepilo njihov vojaški položaj v vzhodnem delu Sredozemlja in na Srednjem vzhodu. Služilo bi ohraniti miru v tem delu sveta, jamčilo varnost Izraelu pred Egiptom in temu pred Izraelom. Z letalskega oporišča na Sinajskem polotoku bi mogle ZDA boljše nadzirati in varovati oljna ležišča na Srednjem vzhodu, ki so za Zahod življenjsko važna.

Ker so odnosi med Egiptom in ZDA dobri, bi bil verjetno Egipt pripravljen pod določenimi pogoji sprejeti tako oporišče ZDA na Sinajskem polotoku, saj bi bilo končno ugodno tudi zanj.

Inflacija je prva skrb

Ko se je odstotek brezposelnih zmanjšal na 6.1% celotne delovne sile, je postala inflacija prva skrb zvezne vlade.

WASHINGTON, D.C. — Vodilna gospodarska svetovalca predsednika Carterja, zakladni tajnik Michael Blumenthal in načelnik gospodarskega sveta Charles L. Schultz, sta pozvala predsednika ZDA, naj postavi boj proti inflaciji na prvo mesto skrbi namesto brezposelnosti, ko je ta popustila, inflacijski pritisk pa zopet raste.

Skupna spomenica omenjenih dveh glavnih svetovalcev predsednika Carterja svari pred možnostjo povečanja sedanje temeljne inflacije okoli 6% in poziva predsednika, naj zvezna vlada prevzame vodstvo v boju proti inflaciji.

Na sestanku skupine, ki nadzira gospodarsko politiko in daje priporočila predsedniku, ni bilo polne edinosti, ker trgovinska tajnica Juanita M. Kreps in njen gospodarski svetovalca C. Slater nista bila prepričana, da bo inflacija dalje rastla. Bojazn pred takim razvojem je močna v javnosti in v poslovnih krogih, zato se pritisk na predsednika veča.

Doslej je predsednik Carter poudarjal potrebo po ustvarjanju novih delovnih mest in boj proti brezposelnosti postavljaj na prvo mesto, dejanje večje skrbi in pozornosti boju proti inflaciji bo naletelo na odpor zlasti v vrstah organiziranega delavstva.

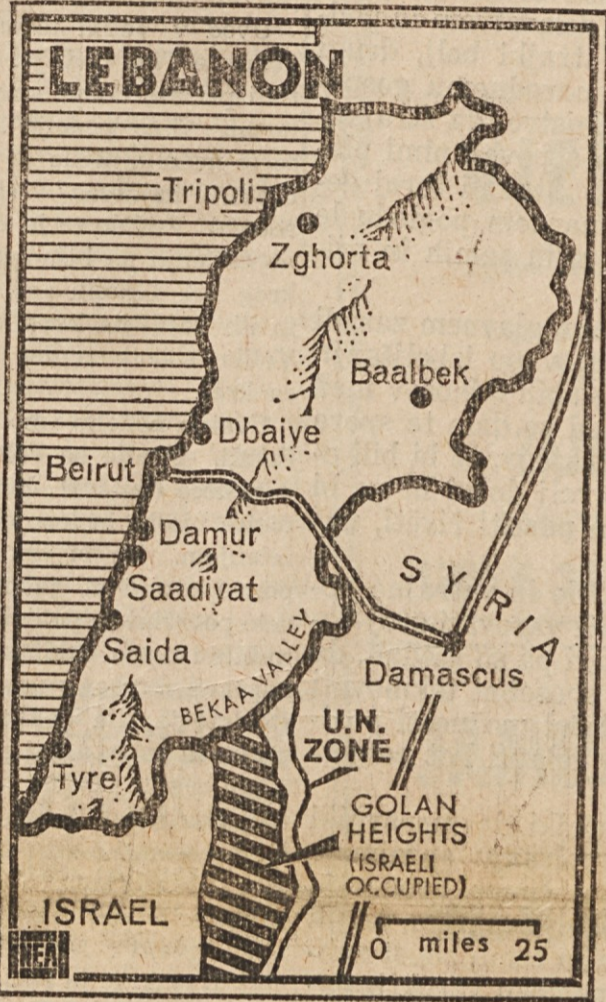
Bolivija prelomila s Čilom

LA PAZ, Bol. — Bolivija je objavila prekinitvev diplomatskih stikov s Čilom, ko dolgoletna pogajanja o dohodu Bolivije do morja niso uspela. Prekinitvev je objavil zunanji minister gen. Oscar Adriazola Valda.

Bolivija je diplomatske odnose s Čilom obnovila leta 1975 v upanju, da ji bo uspelo doseči pristanek Čila na odstop ozemlja, ki bi naj odprl Boliviji dostop do Tihega oceana, kot ga je imela do leta 1879, ko je v vojni s Čilom bila premagana.

IZRAELCI DRŽE JUŽNI LIBANON TRDO V ROKAH

Izraelske oborožene sile imajo trdno v oblasti ves južni Libanon z izjemo mesta Tira. Prvotni "varnostni pas" ob meji so razširili vse tja do reke Litani. Združeni narodi so med tem v okviru preteklo nedeljo sprejete resolucije Varnostnega sveta poslali v Libanon prve enote svojih vojaških sil, ki bodo od Izraela prevzele odgovornost za red in mir v južnem Libanonu. Predsednik izraelske vlade Begin začne danes svoje razgovore s predsednikom ZDA Carterjem v Washingtonu.

JERUZALEM, Izr. — Vlada je objavila, da so izraelske oborožene sile včeraj zaključile zasedbo južnega Libanona, kjer so imeli palestinski gverilci svoja oporišča za napade na Izrael. Z izjemo mesta Tira in njegove neposredne okolice je ves Libanon južno od reke Litani v izraelskih rokah. Po izjavi načelnika glavnega stana oboroženih sil Izraela gen. Gura nadzirajo Izraelci južni del Fatah področja, ki je bilo stvarno v polni oblasti palestinskih gverilcev.

Obrambni minister Ezer Weizman je dejal, da mesta Tira niso zasedli, ker je to velika mestna naselbina, prav tako niso prese-

kali ceste iz Tira na sever preko reke Litani, da se ne bi čutili prebivalci obkoljeni. Izraelske sile imajo zasedene višine okoli mesta Tira in nadzirajo tudi vse dohode k mostu preko reke Litani.

Čete ZN na poti v Libanon

Izraelska vlada doslej resolucije Varnostnega sveta, sprejete preteklo nedeljo na prizadevanje ZDA, uradno ni sprejela in ne odklonila, ker "mora razčistiti še veliko podrobnosti v njej", kot je izjavil zastopnik zunanega ministrstva. Resolucija, sprejeta z 12:0 glasovom, zahteva takojšnje končanje bojevanja v južnem Libanonu in umik izraelskih čet od tam. Njihovo nalogo pri varovanju miru in varnosti bodo prevzele čete Združenih narodov. Prve enote, sestavljene iz avstrijskih in švedskih oddelkov, naj bi bile danes že na poti v Libanon. Poveljnik sil ZN, ki čuvajo nevtralnega ozemlje med Egiptom in Izraelom na Sinaju gen. Ennio Siilasvuou se je včeraj sestal z izraelskim obrambnim ministrom Weizmanom in se z njim dogovoril o prihodu čet ZN v Libanon.

Izrael je v tej zvezi poudaril, da hoče imeti jamstvo, da južni Libanon ne bo znova postal oporišče palestinskih gverilcev za obiskom v Jeruzalemu. Poudarjajo, da hoče imeti jamstvo, da južni Libanon ne bo znova postal oporišče palestinskih gverilcev za obiskom v Jeruzalemu. Poudarjajo, da hoče imeti jamstvo, da južni Libanon ne bo znova postal oporišče palestinskih gverilcev za obiskom v Jeruzalemu.

Iz Clevelanda in okolice

Iz bolnišnice — Znana rojakinja ga. Victoria Pianeecki z Richmond Heights se je vrnila iz St. Vincent Charity bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila, voščila in pozdrave, posebej še g. Toniju Petkovsku za oznanila na radiu. Asesment — Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo pobiralo assesment v ponedeljek, 27. marca, od 5.30 do 7. zvečer v društveni sobi auditorija pri Sv. Vidu.

Povečano delo v tovarnah — WASHINGTON, D.C. — Kljub mrazu in pomanjkanju energije v delu naše dežele so tovarne povprečno delale v februarju z 82% svoje zmogljivosti, 0.2% več kot v januarju, pa 1% manj kot v lanskem decembru.

Izraelci nejevoljni na ZDA — V Izraelu prav nič ne skrivajo nejevolje na ZDA, ki so pohitele pretekli teden in spravile skozi Varnostni svet resolucijo z zahtevo po takojšnjem končanju bojevanja v južnem Libanonu in o umiku izraelskim čet iz Libanona.

Cetudi te resolucije ZN Izrael ni odklonil, je vendar treba računati s tem, da svojih čet iz južnega Libanona ne bo umaknil, dokler ne bo dosegel vsaj del tega, kar smatra za nujno za svojo varnost.

V Jeruzalemu poudarjajo, da ima Sirija v Libanonu okoli 40.000 svojih vojakov in je tako popolnoma sposobna preprečiti vrnitev palestinskih gverilcev v južni Libanon, od koder bi mogli ti obnoviti napade na Izrael.

Begin v Washingtonu — Predsednik izraelske vlade Menachem Begin je sinoči v družbi zunanjega ministra Moshe Dayana priletel v Washington, kjer ga je sprejel državni tajnik C. R. Vance. Danes se bodo začeli razgovori med Beginom in Carterjem ter med njunimi svetovalci.

Predsednik Carter hoče omogočiti nadaljevanje pogajanj med Izraelom in Egiptom za dosego miru na Srednjem vzhodu. Za to je potreben načelni pristane Izraela za umik z zahodnega brega Jordana in s področja Gaze. Doslej Begin na to ni maral pristati.

Predsednik izraelske vlade je sedaj po gverilskem vpadu v Izrael 11. marca in odgovoru nanj z zasedbo južnega Libanona nemara še manj voljan sprejeti zahteve Arabcev po umiku z ozemlja, ki ga je Izrael osvojil in zasedel v juniju 1967. V Washingtonu se zavedajo težavnega položaja in rastočih trenj z Izraelom, toda ne bi radi dopustili propad naporov za mir na Srednjem vzhodu, ki jih je začel predsednik Egipta Sadat lanske jesen s svojim nenadnim obiskom v Jeruzalemu. Poudarjajo, da hoče imeti jamstvo, da južni Libanon ne bo znova postal oporišče palestinskih gverilcev za obiskom v Jeruzalemu. Poudarjajo, da hoče imeti jamstvo, da južni Libanon ne bo znova postal oporišče palestinskih gverilcev za obiskom v Jeruzalemu.

Se štrajkom res ni mogoče izogniti?

II.

Včeraj smo govorili o štrajkih delavstva kot skrajnem sredstvu v reševanju sporov med delavstvom in podjetniki. Videli smo, da so nekateri štrajki bolj, drugi manj, toda vsi škodljivi skupnosti in narodnemu gospodarstvu kot celoti. Splošno znano je dejstvo, da štrajkujoči običajno cela leta ne nadomestijo s povečanimi plačami izgube dohodka zaradi štrajkov. Štrajki torej delavcem prinašajo tudi v izključno denarnem pogledu le malo koristi, prinašajo pa v življenje njihovih samih in njihovih družin nered, stisko in bojazen.

Do štrajkov prihaja v sedanjih dobi v glavnem zaradi zahtev po višjih plačah in zaradi zahtev po izboljšanju delovnih pogojev, včasih tudi zaradi slabih odnosov med delavci in delodajalci. Ob dobri volji bi se dalo te spore rešiti mirnim potom in gotovo brez štrajkov, če bi bili osebni odnosi med obema stranema dovolj dobri in ne bi manjkalo razumevanja. Dati živeti in pustiti živeti, naj bi bilo vodilo pri iskanju rešitev.

Nekdaj so se podjetniki upirali trdo in vztrajno povišanju plač, ker so na eni strani hoteli varovati svoj dobiček, včasih tudi prekomeren, na drugi pa so gledali, da so z omejevanjem rasti plač ostajali sposobni tekmovali s svojimi izdelki na trgu. Trg je določal možnosti poviškov plač in tega so se zavedali tako delavci kot podjetniki.

V zadnjih letih so postali podjetniki in upravniki podjetij popustljivejši, po kratkem upiranju sprejmejo zahteve in enostavno povisajo cene, s čimer prenesejo breme na potrošnike. To popuščenje zahtevam po večjih plačah, ki mu sledijo višje cene blaga in temu zopet zahteve po povišanju plač je postalo pomemben vzrok inflacije.

Plače je na splošno mogoče povečati, ne da bi povzročile povečanje cen, le ob povečanju produktivnosti. To je doseženo z izboljšanjem organizacije obratov, z boljšimi, popolnejšimi stroji in s povečano učinkovitostjo dela zaposlenih. Večina delavcev je voljna delati trše in pridneje za dosego večjih zaslužkov, jih je pa tudi že vedno več, ki se ne ženejo toliko za denar, da bi se bili pripravljeni pri tem odreci svojemu običajnemu delovnemu tempu. Brzina dela posameznika je različna in zavisi od njegove narave. Če je prevelika, človeka naglo utruja in ga izpostavlja pritisku, ki je škodljiv njegovemu zdravju.

To je eden od vzrokov, da so ponekod na Švedskem in drugod v Evropi začeli opuščati tekoči trak in prešli k delu v skupinah, ki bi naj bilo zanimivejše, bolj "človeško" in zadovoljivejše za posameznika, pa vendar enako učinkovito. Pomagalo naj bi tudi k izboljšanju kakovosti dela, ker postane na ta način vsak izdelek produkt določene skupine, njej v ponos in ugled ali pa v škodo in grajo.

Povpraševanje delavstva v Veliki Britaniji je pokazalo, da je precejšen odstotek delavcev proti povečanju brzine in učinkovitosti dela preko meje zadovoljstva in določene mere udobnosti za dosego večjih zaslužkov. Izjavili so, da imajo rajše nekaj manjše zasluzke, kot da bi se morali gnati in napejati pri delu.

Gospodarski in družbeni strokovnjaki priznavajo, da ni mogoče prepuščati vprašanja plač in cen pogajanjem med delavstvom in podjetji, ker to prizadeva celotno narodno gospodarstvo. Pri pogajanjih naj bi bila obvezno prisotna oblast kot zastopnica skupnih koristi.

V času hude inflacije so v nekaterih državah določili, v koliko je dovoljeno plače in cene povisati. To so poskušali pred leti v naši deželi, pa uspeli le delno, ker določila niso dovolj odločno in vztrajno izvajali. To so poskušali v zadnjih letih v sosednji Kanadi, ko je inflacija postala neznosna in je postala prva skrb vse dežele.

Na podoben način so skušali in skušajo še vedno zavreti porast plač in cen v drugih državah. V Britaniji je delavska vlada, ki v glavnem zavisi od podpore delavskih unij, sklenila, da plače ne more povečati preko 10% letno, ker bi bilo to v škodo celotnemu narodnemu gospodarstvu. Ko so gasilci vztrajali pri svoji zahtevi po veliki večjem povišku, je vlada porabila vojaštvo in tako zmanjšala pritisk splošnega štrajka gasilcev. Ti so končno spoznali, da svoje zahteve ne morejo izsiliti in so sprejeli zadnjo ponudbo vlade. Tudi britanski premogarji, ki so znani po odločnosti in vztrajnosti pri svojih zahtevah, so sprejeli odločitev vlade in se zadovoljili s poviški plač v okviru vladnega programa boja proti inflaciji.

Nekateri delavski vodniki so prišli do zaključka, da so štrajki kot sredstvo delavstva v podporo njegovih zahtev postali zastareli in neučinkoviti, škodljivi štrajkujočim samim. Po sodbi teh delavskih vodnikov in po predlogih prenekatih proučevalcev gospodarstva in

delavskih odnosov naj bi ostali pri pogajanjih kot sredstvu za dosego kolektivnih delovnih pogojev, pa uvedli neke vrste obvezno posredovanje, kjer sporazuma ni mogoče doseči potom pogajanj. Jeklarska unija v naši deželi se je v svoji kolektivni delovni pogodbi pred par leti prva sama odpovedala štrajku kot sredstvu za dosego svojih zahtev.

Štrajki so postali v današnji dobi nekaj zastarelega, nekaj skupnosti tako škodljivega, da so na določenih področjih enostavno nesprijemljivi. Treba je zato vsaj na teh najti tako reševanje sporov, ki bo omogočilo delavstvu ali uslužbenstvu dosego opravičenih zahtev, pa istočasno čuvalo v zadostni meri koristi skupnosti.

BESEDA IZ NARODA

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, Ill. — Ko boste brali to pisanje, bo že Veliki teden s svojimi lepimi obredi. O, ko bi se jih le mnogi udeleževali in se nanje tudi duhovno pripravili.

Uvod v Veliki teden je bila doma že Tiha nedelja. Ponekod, tudi pri nas doma, smo jo imenovali "črna nedeljo". Zenske so to nedeljo prišle k maši v črnih "hajdcah" (naglavnih robcih). Prišlo se je velikonočno čiščenje po hišah in tudi okrog hiš. Grabili smo odpadke in jih nosili na kuppe, da jih na Veliko soboto zvečer zažgemo za kres.

Cvetno nedeljo smo vsi teži čakali. Fantje so delali velike presmece (butare), često do dva metra visoke in lepo okrašene z zelenjem. Da bi jih okrasili s pomarančami ali jabolkami (te smo povečini že pojedli), pri nas ni bila navada. Tudi meni je oče napravil majhen presmeček. Tisto leto je bila Velika noč bolj pozna in je že drenj pogal rumeno cvetje. Oče mi je napravil tudi nov "gvant". Joj, kako sem bil ponosen, ko sem nesel presmeček k blagoslovu. Gledal sem, če me kdo vidi, kako je lep moj novi "gvant". Nisem pazil dovolj. Naenkrat je reklo "čof" in znašel sem se v luži vode. Moje veselje je šlo po gobe. Doma je po maši reklo še dvakrat "čof" po mojem hrbutu. Vile so se bridke solze, da bi gnale "mlinske kamne tri..." Sestre pa so mi strgale korenček... Seveda ženske, te možkim nič dobrega ne privoščijo.

Zadnje tri dni smo hodili pogosto v cerkev k "božjemu grobu". Lep je bil in kar bali smo se mrkih rimskih vojakov. Dekleta v belih oblacihih so molile pred božjim grobom, kjer je bilo vse tri dni do vstajanja izpostavljeno Najsvetejše. Tudi fantje so izmenoma molili. Na Veliko soboto jutraj so se vrnili zvonovi "domov iz Rima" in strelji iz topičev so oznanjali Veliko noč, največji praznik krščanstva je tukaj. Duhovniki so hodili blagoslavljat velikonočna jedila. Prinesla so jih sama "zaur" dekleta. In kako so hitela domov v veri, da se bodo še tisto leto možile. Pa jim ni vedno "ratalo..." Tudi fantje so muhavi!

Pri naši negovski fari smo imeli velikonočno procesijo že v soboto zvečer. Kako lepi spomini! Mnóžica vernikov, petje zvonov, streljanje iz topičev. Ko je župnik zapel "Zveličar gre iz groba", se je razvila okrog cerkve procesija. Vstalega Zveličarja je nosil fant, "palunčjak" je smo mu rekli. Kot žrtve prve svetovne vojne je nekoliko šepal, bil je lep fant in dekleta so menda bolj gledala na njega kot na Vstalega Zveličarja... Ko smo že v mraku šli domov, so po vseh hribih goreli kresovi, ponekod tudi umetno sestavljeni. Zjutraj, na Velikonočno nedeljo, nas je že ob štirih zjutraj zbudilo pritrkavanje zvonov. Kako lepa pesem je tako pritrkavanje. Naš g. Tone Gaber je celo sestavil posebno brošuro "Slovenski pritrkovanje". Pa kaj bi dalje razlagal! Lepi so bili velikonočni prazniki. Lepi na zunaj v sredi že zelene narave, lepi

notranje, saj ni bilo človeka, ki ne bi opravil svoje velikonočne dolžnosti. Lepi spomini in mi, stari, živimo ob njih.

Ste radovedni, kako je pri nas, ko smo izgubili organista g. Alfreda Fischingerja? Orgljanje je prevzela ob sobotah in nedeljah gđc. Patricia Zubeck. Je dijakinja, orgljanja jo je naučil mojster Fischinger. Drugo nedeljo po Fischingerjevi smrti je že spremljala petje na orglah, dirigiral je pa dr. Tone Arko. Tudi on je mojster. Zato nič strahu! Slovenska pesem bo še donela pri Sv. Štefanu, ki je slovensko osrčje Chicaga.

Nekdanja mogočna slovenska fara sv. Jurija v South Chicagu obhaja tetos 75-letnico obstoja. Uvod v to proslavo je bil v nedeljo, 12. marca, s koncertom v cerkvi. Fara je danes že poangležena od časa p. Aleksandra; tudi mnogo Italijanov je vmes. Slovencev je malo in nimajo več slovenske maše. Pevski zbor sv. Jurija je podal nekaj cerkvenih pesmi pod vodstvom p. dr. Vendelina Špandova, pela je tudi mezosopranistka ga. Marija Kranjc-Fischinger. Imajo v narčtu tudi razne druge proslave. Župnik fare je naš rojak od Sv. Stefana p. Leonard Bogolin.

Dobil sem v roke "Stopinje" za leto 1978. Vsako leto jih izdajajo slovenski duhovniki Pomurja. V Pomurje sedaj spadajo tudi fare: Sv. Peter pri Gornji Radgoni, Sv. Kriz, Verzej, Ljutomer, Kapela in Mala Nedelja. Knjiga je prav lepa in vredna, da jo tudi "Toti Stajerci" vzamejo v roke. Saj smo vendar sosedje Prekmurcev. Le Mura nas loči. Ima jih ga. Gizella Hozian, ne vem pa, če že niso pošle.

V nedeljo, 5. marca, je bilo nadaljevanje občnega zbora krajevne Baragove zveze. Poleg domačega župnika so se ga udeležili tudi predsednik KSKJ Edward Kučič, Jožef Zorc in Ludwig Leskovar. Romanje v Marquette, kjer bo letos Baragov dan, bo v dneh 28. in 29. julija. Podrobnosti bodo sledile.

Slovenska razstava velikonočnih predmetov: barvanih jajčk, potic, košaric itd. bo tudi letos od Cvetne nedelje do Velike noči v Muzeju za znanost in industrijo. Pripravila jo je ga. Metoda Fischinger. Oglejte si jo!

"Velikega petka je bilo treba za Velikonočno nedeljo; smrti Boga samega je bilo treba, da je zazvonilo in zapelo ponižanemu človeku veličastno vstajenje." (Ivan Cankar.)

"Borba za pravico, upor proti pravici — to sta dve sili, ki gibljeja človeštvo! (Dr. Aleš Ušeničnik.)

Vsem naročnikom in naročnicam, prav tako tudi uredniku in vodstvu tiskarne prav vsele velikonočne praznike želi "Toti Stajerci"

Darujmo za Rožmanovo zavetišče v Argentini!

Kako Judje praznujejo veliko noč

P. Emanuel Testa, profesor na franciščanskem bibličnem institutu v Jeruzalemu, je tako opisal judovsko praznovanje velike noči — obreda, ki se ga je držal tudi Jezus pri zadnji večerji.

— Hebrejski obred v primerjavi s krščansko eharistično liturgijo.

— Kako je Kristus praznoval zadnjo večerjo.

Velikonočni praznik, ki so ga Judje pomešali s starejšim praznikom opresnih kruhov, je največji praznik njihovega bogoslužnega koledarja. Začne se zvečer 14. nizana, kar je po našem koledarju ob polni luni v drugi polovici marca ali prvi polovici aprila. Praznik traja en teden.

Nekaj dni pred praznikom žene skrbno očistijo hiše. Z vročo vodo umijejo in z ognjem očistijo vse kuhinjske posode, da bi tako v njih uničile vsako sled nečistega kvasu. Pripravijo tudi hlebčke iz nekvašenega kruha (imenujejo jih "mazzot"), kolikor jih bo dovolj za vso družino in za ves teden. Nekatere zamešajo z jajci in sladkorjem za otroke in bolnike.

Zvečer 13. nizana hišni gospodar ponovno očisti vso hišo kvašenega kruha. Vzame svetilko, posodo in gosje pero ter preiše vse kraje, kjer so prej hranili kruh. Kar najde drobtin, jih s peresom pobere v posodo, ki jo hrani dobro zaprto do jutra 14. nizana.

Tega dne po kosilu, okrog dveh popoldne, se zberejo vsi domači bodisi na dvorišču ali pa na cesti pred hišo, prižgo bakio in sežgo vse drobtine, ki so jih nabrali prejšnji večer. Zraven govore v aramejskem jeziku: "Ves kvas, ki je še slučajno v moji hiši, naj sem ga videl ali ne, naj sem ga pobral ali ne, naj bo, kot da ga ni več in naj bo podoben prahu zemlje." Od tega hipa dalje pa do 21. nizana je vsak Jud samo nekvašen kruh.

Od treh popoldne do sončnega zahoda se pripravljata Pasha. Kupijo jagnje, če ga niso že prej, ga zakoljejo (v starih časih so ga zaklali v templju in polili kri ob vznóžju žgalnega oltarja) in ga spečejo. Zene pripravijo majhne nekvašene kruhke, ki bodo služili za velikonočno večerjo (imenujejo jih "simurim") in pripravijo mizo. Naronj dnejo grenka želišča (ločiko, zeleno in razne vrste solate), črno vino in gosto rjavkasto omako, imenovano "harozet", ki bo udeležence večerje s svojo barvo spominjala na opeko, ki so jo v času sužnosti delali v Egiptu.

Ko evangelij opisuje Jezusovo zadnjo večerjo, ne omenja vseh teh podrobnosti, pove pa, da je Gospod poslal Petra in Janeza, naj pripravita velikonočno jagnje.

Ko je vse pripravljeno, se danes Judje zberejo v shodnici, kjer pojejo hvalnice in molijo psalme, ki govore o izhodu iz ralskega ljudstva iz Egipta. Potem se v skupinah najmanj po deset zberejo, da bi jedli velikonočno jagnje.

Večerja se začne z blagoslovom, ki ga izgovori hišni gospodar ali najstarejši udeleženec nad čašo vina, iz katere pri tem obredu pijejo vsi, tudi če so druggače abstinenti. Blagoslov je zahvala Bogu, ki je dal sad vinske trte: "Hvaljen Bog, gospod veselja, stvarnik sadu vinske trte." Temu dodajo, da je vino veseli simbol praznovanja.

Ko je blagoslov končan, vsak pije iz čaše. Da bi pokazali, da so Judje zdej svobodni ljudje, ne pijejo stoji, kot nekoč v sužnosti, ampak leže na divanu in naslonjeni na levi komolec, kakor so to nekoč delali judovski plemenitaši.

Ko so popili vino, si vsi umijejo roke, vzamejo malo grenke zelenjave, jo pomočijo v omako, hišni gospodar pa reče: "Hvaljen Bog, gospod veselja, ki si ustvaril naš zemlje." Nato vsakdo, še vedno leže na divanu, poje nekaj grenke zelenjave.

Medtem prinesejo na mizo pečeno jagnje in tri nekvašene hlebčke. Dva hlebčka ostaneta cela, enega pa prelomijo čes pol. Eno polovico denejo med oba cela hlebčka, drugo polovico pa skrijejo pod prt, da jo bodo porabili ob koncu večerje.

Zdej je neke vrste darovanje. Vsi dvignejo posode z nekvašenimi kruhki, z zelenjavo in vse ostalo, kar je na mizi in zakličejo v aramejskem jeziku: "To je kruh trpljenja, ki so ga naši očetje jedli v egiptovski deželi. Kdor je lačen, naj pride in je, kdor je potreben, naj se udeleži pashe. Naj je velikonočno jagnje, letos tukaj, ob letu pa v izraelski deželi. Letos smo tukaj sužnji, ob letu pa bomo svobodni v izraelski deželi."

Zdej drugič napolnijo čaše in eden od navzočih razloži simbolično jedi: jagnje spominja na noč osvoboditve in izhoda iz Egipta, nekvašen kruh naglgo odhoda, grenke zeli pa trpljenje, ki so ga prenašali v Egiptu. Ko ki jih je Bog poslal nad Egipt, pripovedujejo o desetih stiskah, vlijejo desetkrat po malo vina v umivalno skledo, ki ga bodo na konca večerje vrgli proč. Vsa ta pripoved je neke vrste verouk, ki izhaja iz zapovedi II. Mojzesove knjige, ki naroča, da je treba otroke poučiti o pomenu praznovanja.

Po tej pripovedi izpijejo drugo čašo vina.

Nekateri teh blagoslovov so se ohranili pri maši, posebno besede, ki jih govorimo pri darovanju hostije in vina, so vzete iz judovskega praznovanja velihinja dalje pa do 21. nizana je vsak Jud samo nekvašen kruh.

Judje si zdej ponovno umijejo roke. Nato hišni gospodar vzame enega od obeh celih hiebčkov in ga razlomi, govoreč: "Hvaljen Gospod, kralj veselja, ki so nam zapovedal jesti nekvašen kruh". Vsi navzoči vzamejo od razlomljenega hlebčka in hkrati pojedjo.

Po evangelijskem poročilu je tudi Jezus vzel kruh, ga razlomil in dal učencem, rekoč: "Vzemite in jejte od tega vsi, to je moje Telo, ki se daje za vas." Tako je preoblikoval hebrejski obred v eharistično daritev in najbrž v tem hipu posvetil kruh.

Zdej se pri Judih začne prava velikonočna večerja. Najprej gospodar pomoči list ločike v omako in jo blagoslovi, rekoč: "Hvaljen Bog, Gospod veselja, ki si nam ukazal jesti grenke zeli". Nato jo razdeli med vse. Potem vzame tretji nekvašen hlebček, ki je ostal cel, ga zavije v drug list ločike in ga razdeli vsem. Nato začno jesti jagnje, ki je v krščanski tradiciji vedno pomenilo Kristusa, ki se daje v hrano svojim bratom.

Ko so pojedli jagnje, vzame hišni gospodar tisto polovico kruha, ki jo je poprej spravil pod mizni prt, jo ponovno razlomi in jo razdeli vsem navzočim kot "posladek" po redni. Nato si vsi umijejo roke in si nad tretjo čašo vina, ki jo imenujejo "kelih zahvale", izgovore zahvalno molitev v obliki pogovora.

Gospodar reče: "Hvalimo Gospoda, čigar last smo jedli in po katerega dobroti živimo." Navzoči ponove to zahvalo. Gospodar dvigne kelih in reče: "Hvaljen bodi On in hvaljeno bodi njegovo ime." Nato nadaljuje zahvalo po svojih besedah in se zahvaljuje Gospodu, ki hrani svet in ki je rešil izraelce iz Egipta ter jim dal v last bogato

Veliki petek

Je dotrpel... je sklonil glavó. Izpilil božo je postavó, izpil je kelih prav do dna.

Nebo je v grozi zagorelo, prav ko je sonce otemnelo. Glej: saj ubili so Boga!

Boš, človek, padel na kolena, poljubil zmucena ramena in rano božjega srca? M. Jakopič

Simon Jenko:

V BREZUPNOSTI

Moči, moči mi daj, moj Bog!
Da, ko napade me obup,
ne uklonim silam se nadlog,
jim stanovitnost stavim
vkljub.

Moči, moči mi daj, moj Bog!
Tak krepke kakor zid gora,
da, če se ruši svet okrog,
propast me najde še možal!

deželo, ki jih je poučil v postavi in jih naučil obhajati velikonočni praznik. Nato se pogovarjajo o Mesiju in o Bogu, ki je Izraelov pastir.

Nad tem "kelihom zahvale" se je Jezus zahvalil in ga dal svojim učencem, rekoč: "Vzemite in pijte iz njega vsi, to je kelih moje krvi, ki se preliva za vas v odpuščanje grehov. To delajte v moj spomin." Sem so prvi kristjani vdeli spomin Jezusovega trpljenja in zadnje večerje, kar se je pozneje razvilo v eharistično molitev, ki jo ima "nauk dvanajstih apostolov" in razne eharistične molitve posameznih Cerkva.

Judje pa nadaljujejo s svojim obredom in se priporočajo Bogu proti izraelskim sovražnikom. Gospodar začne šteti verz 78. psalma: "Razlij svojo jezo na narode, ki te niso spoznali," medtem pa eden od navzočih vzame skledo, kamor so izlili "vino prekletstva", ko so pripovedovali zgodbo o desetih šibah nad egiptovsko deželo, in pljuskne vino skozi okno. S tem žele pokazati, naj bi Izraelove sovražnike zadela vsa stara prekletstva.

Jezus pa je v tem trenutku govoril o svoji zapovedi ljubezni. Na koncu začno prepevati psalme, iz katerih je sestavljen "halel", prav kakor je storil Jezus, preden je v učenci odšel proti Oljski gori, kjer je hotel začeti svoje trpljenje.

Kot kaže, so šele v krščanskem času na koncu napolnili še četrto čašo z vinom in s tem zaključili obred.

Tak je obred judovskega praznovanja velike noči, ki je, kot smo videli, močno vplival na krščansko praznovanje istega praznika in na obrede eharistične daritve.

Dr. Bernardin Sušnik OFM

Pristan dolgoživosti

Skupina japonskih poslovilnih ljudi in zdravnikov namerava ustanoviti "pristan dolgoživosti" v samotni dolini na ekvadorskem jugu, kjer veliko ljudi dočaka 100 let.

Dolino Vilcabamba je predlanskim obiskal japonski dr. Otani, ki je tam naštel 16 stoletnikov, med katerimi je najstarejšemu baje 137 let. Po lanskem pregledu so strokovnjaki ugotovili, da se imajo prebivalci zahvaliti za dolgo življenje predvsem izrztnemu krvnemu obtoku, ta pa je posledica kombinacije nizkega zračnega pritiska (zaradi nadmorske višine) in obilice kisika, ki ga daje rastlina, zelo razširjena v tej dolini.

Zdravstveni center, ki ga ima v načrtu dr. Otani bi sprejemal na oddih in počitek ljudi, utrujene od dela, v njegovi sestavi bi bil tudi institut za raziskovanje dolgoživosti.

KANADSKA DOMOVINA

Veselo Veliko noč vsem rojakom in rojakinjam, posebej pa vsem svojim sodelavcem!

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Velikonočna voščila

Za največji praznik naše vere, za Veliko noč drug drugemu voščimo. Voščimo si v naših družinah, vošči sosed sosedu, voščimo si med seboj v slovenski skupnosti, tudi ljudem doma in rojakom po svetu. Voščimo bralcem in naročnikom našega lista "Ameriške Domovine", njihovem uredniku, stavcem, vsem, ki se trudijo v tiskarni, v upravi, pri raznašanju in dopisovanju!

Ko bodo minili dnevi posta in nas bodo prečistile strahote Velikega petka, tedaj bomo zaslišali zvonove in ti bodo klicali k vstajenju in bodo oznanjali Velikonočno jutro, kar pomeni zmago dobrega nad zlom, resnice nad zmoto, lepega nad grdobijo, zmago življenja nad smrtjo. Tedaj ZAPOJ VESELO, O KRISTJAN!

Da bi to dočakali in doživeli, si želimo in voščimo za letošnji Veliko noč.

Por.

Občni zbor društva Slovenski dom

V soboto, 11. marca, je bil v dvorani Slovenskega doma na 864 Pape Ave. občni zbor delničarjev Slovenskega doma. Začel in vodil ga je predsednik g. Franc Nagode.

Po ugotovitvi udeležbe in po prečitaniu zapisnika zadnjega občnega zbora so bila poročila odbornikov. Poročila so vedela povedati, da je bilo v zadnjem letu v Domu 34 sestankov in raznih prireditvev: občnih zborov raznih organizacij, družabnih večerov, poročnih svatov in podobno. Odbor je zadeve Doma uredjal na osmih sejah. Pristopili so štiri novi člani, ki jih je občni zbor potrdil. Dom je imel blizu 15,000 dolarjev dohodkov in nekaj nad 13,000 dolarjev izdatkov. Dolg je razen nekaj malega ves plačan. Do sedaj je bilo prodanih 215 delnic.

KOMPAS POTNIŠKA AGENCIJA

V letu 1978 smo glavni kontraktorji za že odobrene čarterje kanadske družbe za potovanje v Ljubljano.

Boeing 707 — cena — US \$422

od 28. junija do 8. avgusta od 12. julija do 8. avgusta
od 28. junija do 22. avgusta od 12. julija do 22. avgusta

Prav tako prodajamo vse druge čarterske karte za v Jugoslavijo in seveda za iz domovine v Toronto, vse navadne, čarterske, mladinske in turistične karte za kamorkoli, v Florido, na Havaje in v Karibsko morje. Strokovna postrežba za najem avtomobilov, davčne prijave, knjigovodstvo, potne liste in vize.

DR. KAREL ŽUZEK Toronto, Ont. — Tel. 534-8891
PETER URBANC, notar 635A Bloor St. W.

Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor, ki mu predseduje g. Janez Muihič st. Za prvega podpredsednika je bil izvoljen g. Lojze Dolenc, za drugega podpredsednika g. Franc Ješe. Tajniško mesto je bilo zasedeno z gđc. Mileno Salehar. Blagajničarka je ostala ista, ga. L. Grmek. Širši odbor ima še kakih 12 članov-odbornikov.

Ko je predsednik zaključil uradni del občnega zbora, je ga. Dolenceva odprla kuhinjo in ponudila navzočim najrazličnejših dobrot. Ob teh dobrotah se je razvil neuradni del "občnega zbora" v živahnem in prijateljskem razgovoru.

V znamenju priprav

Drugače pa dnevi med Tiho in Cvetno nedeljo potekajo v znamenju priprav za veliki teden in za Veliko noč. Obe slovenski župniji se temeljito pripravljata. V velikem tednu bosta za Slovence v Torontu dve duhovni obnovi. Pri Mariji Pomagaj jo bo vodil urednik ljubljanske Družine dr. Drago Klemenčič. On bo tudi imel za vse župljane v ponedeljek po Veliki noči sestanek, ki ga pripravlja KZL. Kot urednik velikega katehiziškega lista, ki izhaja v deželi s ateističnim režimom, bo gotovo mogel povedati veliko zanimivega.

V. - k

Z obiska slovenske Koroške

TORONTO, Ont. — Vedno se rad vozim iz Muenchena proti Koroški, tudi letos pozimi je bila ta vožnja zelo lepa. Udoben nemški vlak, malo potnikov in ob celi progi sneg, ki je na Koroškem dosegel višino skoraj dveh metrov. Celovec me še vedno pritegne; tipično uradniško mesto, zvečer na razpoloženost ena večja kavarna in nekaj sedaj silno dragih restavracij in gostiln. Nezanimiv in neprilagodljiv za Slovence, ker te trgovska

izložba z Heimatdienst propagando spominja na izgubljeni plebscit; premnogih trgovci so Slovencem nenaklonjeni in imajo občutek, da si v mestu, kjer nisi dobrodošel. Malo ti dvigne moralno Hiša slovenskih sester, slovenski napis na dveh posojilnicah, na knjigarni in seveda Mohorjeva. Da bo mera polna, pa celo v Mohorjevi in prvem nadstropju, kjer so številni uradi povezani z NSKS, vlada ozračje, ki ni pristrčno, ker visi v zraku nenaravna preostranska povezava demokratiške manjšinske organizacije z diktaturo.

Koroški kulturni dnevi so se vršili v Slomškovem domu v Mohorjevem bloku. Te dneve formalno organizirata NSKS in Krščanska kulturna zveza na eni strani, na drugi strani ZSO in Slovenska prosvetna zveza. Vendar je letos v praktiki zopet izvenelo tako, da je glavno besedo pri organizaciji predavanja imela slovenska levica.

Letošnja tema "Šolstvo na južnem Koroškem" je bila aktualna. Večina predavateljev je bila iz kluba Mladje. Temo šolstva so obravnavali v glavnem

iz dveh perspektiv, in sicer iz sociološkega in narodnega vidika. Poudarjali so, da je Slovenec v šolstvu zapostavljen še bolj kot v narodnem oziru v sociološkem. Namesto da bi dosegel najvišjo stopnjo izobrazbe potom univerze, predčasno izstopa in ne dosega poklicev, ki so socialno na najvišji stopnji. Socialna razlika, razredi se nadaljujejo!

Teza me nikakor ni prepričala, ker je v Avstriji šolstvo takorekoč zastoj in so dane posebne olajšave in podpore socialno slabostjočim dijakom, da res nismo več daleč od ideala, ko vsak sam izbira poklic, tudi najvišji, ako je za to sposoben, kar pač mora vsak dokazati v odprti akademski tekmi. Tudi forum ni v diskusiji obravnaval šolstva s perspektive družinskih razredov, nego se je debata vrtela o nacionalni diskriminaciji slovenskega šolstva. Predavatelji so to čutili in so očitali, da se k debati niso oglašili zastopniki obeh osrednjih organizacij in le poredko kak šolnik.

Skozi vsa predavanja, v katerih je bila protivstrijska nastrojenost preveč posplošena in poudarjena, se je čutila glavna bolečina in skrb, to je osipanje prijavnosti k slovenskemu pouku. Prijave se vrtijo okoli števila 1800, to je komaj 35 do 40% našega potenciala. Neprijetno je bilo dejstvo, ki se je razkrilo pri debati, da obe osrednji slovenski organizaciji do danes še nista vložili formalne prošnje za ustanovitve slovenskih ali vsaj mešanih otroških vrtcev. Zanimivo je tudi, da organizirani po občinah, za zaščito manjšine bi bila potrebna zvezna ali vsaj deželna zakonodaja.

Dušan Schlapper se je v svojem predavanju dotaknil političnih beguncev, ko je rekel: "Politični faktor koroškega nemurstva (so bili) tisoči fašističnih beguncem v Jugoslavije in Madžarske, katerih jedro je bil predvsem antikomunizem, (ki je povzročil) prve napade na upravičene zahteve vodstva koroških Slovencev".

K temu sem pripomnil: "Ko je bilo govora o fašističnih beguncih iz Jugoslavije, upam, da tu niso bili mišljeni slovenski politični begunci, ki so se takrat umikali preko Avstrije v Ameriko. In ko je že govora o slovenski gimnaziji, naj tu omenim, da je v taborišču Lienz na Vzhodnem Tirolskem delovala v letih 1945—1947 pravzaprav prva slovenska gimnazija v drugi avstrijski republiki, ustanovljena od beguncev in odobrena po zavezniki. Zrelostna spričevala te gimnazije so bila sprejeta po vseh avstrijskih univerzah. Tako ugotavljam, da smo imeli Slovenci prvo gimnazijo v stari Avstriji v škofovih zavodih v St. Vidu, ustanovljena po nadškofu B. Jegliču, drugo gimnazijo v Lienzu in tretjo — današnji ponos — v Celovcu. Postavljam vprašanje: ali nismo slovenski Korošci v svojih odnosih od zaveznikiške uprave grešili in zamudili prilike, da si nismo zagotovili kake narodne pravice in tudi gimnazije, ko Avstrijci še niso imeli mirovne pogodbe v rokah? Ako pogledamo na Primorsko, so ravno zavezniki leta 1946-1947 ustanovili slovensko ljudsko in srednje šolstvo in ne vidim razloga, zakaj ne bi isto napravili na Koroškem."

Na gornje je reagiral samo Pavle Strajn od Slovenskega raziskovalnega instituta v Trstu, češ da so zavezniki samo "obnovili" šolstvo, ki so ga ustanovili partizani na osvobojenem ozemlju.

Zapažene so bile intervencije vodij debat dr. V. Inzka, dr.

Prunča in dr. R. Vospernika, novega ravnatelja Slovenske gimnazije. Vsekakor so izvenele letošnji kulturni dnevi vsaj do neke mere pluralistično po zaslugi diskutantov, četudi je bila organizacija predavanj v roki levezice izjemno forumske debate.

Bilo je nekaj trenutkov, ko je izgledalo, da bodo levičarji prevladali. Zanimiva je bila opazka Sommereggerja, naj dva predavatelja, člana avstrijske KP, povesta, če govorita v imenu kluba Mladje? Predavatelj sta označila vse kritike za konstruktivne izjemo Sommereggerjeve in specifično na to ni bilo odgovora.

Prihodnje leto bomo proslavili 10-letnico Koroških kulturnih dni, ki nedvomno pridobivajo na veljavi. Primerno bi bilo ob tej priliki povabiti na sodelovanje tudi Tretjo Slovenijo, da se bomo znebili občutka, da je smisel našega obstoja samo nabiranje sredstev, nakupovanje knjig. Velikih sprememb s tem ne bi bilo, toda občutek pristranosti bi odpadel.

Ljubljanci so bili letos prisotni z običajno ekipo in tudi nekaj posameznikov. Eden od teh me je tako skrivnostno pognegnil za rokav in se tako tiho pogovarjal, kot da emigracija stoji par minut pred nastopom kontra-revolucije.

Nadaljeval sem pot po južni strani Vrbskega jezera, mimo hotela Korotan. To je prelep ho-

tel na krasnem delu južne obale, lastovan po slovenskih posojilnicah. Na žalost je hotel na slabih nogah in napredaj. Nevarnost obstoji, da pride celo v nemške roke. Velika škoda, toda tu se zopet vidi, da zadruga ne more običajno uspešno voditi tako kompleksnega podjetja, ki pa bi bil idealen objekt za družinski obrat.

Dr. J. Kolarič v St. Jakobu v Rožu je bil vesel mojega obiska. Ze par let se nisva videla. Svoje križe in težave dobro prenaša in z zaupanjem čaka na 50 let mašništva letos poleti. Kritike o njegovem delu "Rožman III" so v glavnem ugodne, celo z juga ni čutili kake močne reakcije. Verjetno realnih argumentov ni mogoče podati? To je verjetno zadnja večja knjiga o slovenski revoluciji in reakciji, ki jo je pisal človek, ki je še

Na pokopališču je bil grob dr. Basaja pokrit z dvema metri snega. Pri vstopu v cerkev je pripravljena velika in lepa spominska plošča, posvečena dr. Antonu Janežiču, dar Društva slovenskih pisateljev v Avstriji. Svečano odkrije bo letos ob 150-letnici njegovega rojstva. Prav je, da se spomnimo tudi naših velikih mož, ki so živeli izpred let 1941-1945. V velikem snegu sem obiskal še našega kiparja prof. Gorseta, ki še vedno dela in ustvarja. Potem sem se vračal po desnem bregu Drave, preko boroveljskega mostu, mimo Vetrinja...

Peter Urbanc

CLEVELANDSKA NOVA RESTAVRACIJA
NAS JEDILNIK VSEBUJE POSEBNOSTI
STAREGA KRAJA IN AMERIKE

- ZMERNE CENE -

VIENNA GARDEN

Žgane pijače, domače in uvožena piva ter vina,

UZIVALI BOSTE KOSILO V PRIJAZNEM
VZDUSJU STAREGA DUNAJA!

ZAJTRK - KOSILO - VEČERJA

BANKETSKE PROSTORE ZA 150 OSEB

1385 E. 36 St.

telefon: 881-4222

CLEVELAND, O.

MAJ OGLASI

Hiša naprodaj

Enostanovanjska hiša s 7 sobami v fari sv. Vida ugodno naprodaj. Odprto za ogled v soboto od 2. do 5. popoldne.

Kličite 951-5025

(43-52)

Hiša v najem

Neopremljeno hišo oddaja v najem, 4 sobe in kopalnica, \$75 zgoraj, \$60 spodaj (mesečno), na E. 76 St. v bližini St. Clair Avenue. Kličite po 6. zvečer 943-3603.

(43-45)

Za hišna popravila

Za kakršnokoli hišna popravila, prenovitve in olepšave kličite strokovnjaka Roca Dušaja, 881-0683, od 5. pop. do 11. zv.

(42-46)

V najem

Stanovanje z dnevno sobo, spalnico in kuhinjo s številnimi kom in hladilnikom ter kopalnico. Zgoraj. Kličite 732-9963.

(42, 43)

Stanovanje iščejo

Mlad par išče stanovanje v bližini E. 185 St. ali dalje proti vzhodu. Kličite po peti popoldne tel. 943-4681.

(40-43)

House For Sale

'Double — 5-5, double garage on E. 78 St. Call after 4 p.m. 942-3173.

(40-43)

ROOMS FOR RENT

4 and 5 Rooms. East 49 St. and 58 St. area. — 421-1047.

(x)

Novi zidani ranči

V Willowicku nedaleč od Lake Shore Blvd, so v gradnji novi zidani ranči s 3 spalnicami, v celoti podkletni. Kličite za pojasnila.

UPSON REALTY CO.

UMLA

409 E. 260 St. 731-1070

Odprto od 9. do 9.

Roofing & Chimney Repairs
FREE ESTIMATES
Call 391-6845 ask for Bill or Del

(x)

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ZELITA VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM

IN ZNANCEM

FLORIAN IN MARY KONCAR — lastnika

MODEL MEAT MARKET

610 E. 200 ST.

EUCLID, OHIO 44119 — KE 1-7447

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2085

17010 Lake Shore Blvd. 531-6306

GRDINOVA TRGOVINA S POKIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

ABC - CHARTER POLETI CLEVELAND LJUBLJANA

od \$439.00 (+ tax) naprej...

ZAHTEVAJTE POPOLNI PROGRAM

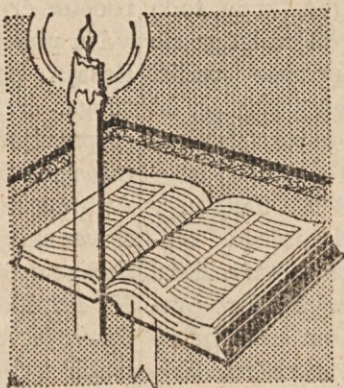
MIHELIN TRAVEL

1110 St. Clair Ave. — Cleveland, O. 44103

Tel. (216) 431-5710

GOVORIMO SLOVENSKO!

VOŠČILA IZ MILWAUKEE

FRANCISKANI, KI UPRAVLJAJO FARO

SV. JANEZA EVANGELISTA

V MILWAUKEEJU, WIS.

VOŠČIJO VSEM FARANOM ZLASTI

SLOVENSKIM ROJAKOM,

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

BEST WISHES FOR A HAPPY EASTER

**SCHAFF
FUNERAL SERVICE**

5920 West Lincoln Ave.

Lincoln 1-7533

West Allis, Wis.

HAPPY EASTER

**FIRST FEDERAL
SAVINGS
OF WISCONSIN**

634 West Mitchell Street

414/278-1060

Milwaukee, Wis.

**ODBOR MISIJONKEGA KROŽKA -
MZA V MILWAUKEEJU**

želi vsem dobrotnikom in prijateljem
miru in milosti polne
VELIKONOČNE PRAZNIKE!
France Rozina tajnik
Mici Coffelt
predsednica

Telefon 543-5322

Butare, raglje in žegen

Na Cvetno nedeljo nosijo pri nas v cerkev k blagoslovu butare, ponekod tudi oljčne vejice. Gorenjska butara, beganica, je sestavljena iz treh leskovih, treh vrbovih in treh drenovih šib, vmes je zataknjeno bodičje, bezeg, mačice in bršljan, na vrhu ima šopek oljke, brinja ali bezga za vršček. Vmes so navezana jabolka in pomaranče. Po blagoslovu vtaknejo ponekod oljko v hiši za stropni tram, da ne bo ognja, ali pa naredijo iz nje križce, ki jih pritrdijo na hišna in hlevna vrata, oziroma okna.

Za Veliko noč morajo ženske hišo očediti, vse mora ven na pomladansko sonce: pohišstvo, posteljina, obleka. Ponekod hišo tudi prebelijo.

Po župnijskih cerkvah pripravijo božji grob, navadno v stranski kapeli. Za to uporabljajo preprosto naslikane kulise, ki predstavljajo skalnati Kritusov grob, stražarje v naravni velikosti in obrise jeruzalemskega mesta v ozadju. Nad grobom se dviga prazen križ z belim prtom, položenim čez prečni tram.

V četrtek odidejo znovovi v Rim, njih vloga v cerkvi pa prevzame raglja. Stara pravica mladine je, da tudi ona sodeluje pri cerkvenih obredih z ragljami, klepetci in ropotci. Ponekod izvleče mladina pred cerkev stare zaboje, škafe in sode ter udriha z gorjačami po kupu lesene ropotije, dokler je popolnoma ne razbije. Tedaj "Boga strašijo", tako pravijo temu zbijanju.

Veliki petek ljudje obiskujejo božje grobove po različnih cerkvah. Doma pa pripravljajo žegen: gnjat, klobase, pirhe, potico in hren. Pirhe barvajo z enotno barvo ali pa jih umetno porišejo.

Veliko soboto v zgodnjih urah blagoslavlja duhovnik velikonočni ogenj in vodo. Za ta ogenj zakurijo razbite deske, ki so ostale od "strašenja Boga". Otroci ga raznesejo po hišah in zanj dobe velikonočne dobrote. Vsaka verna družina si sama preskrbi v cerkvi tudi blagoslovljeno vodo, ki mora vedno biti pri hiši.

Na Veliko soboto popoldne nesejo predvsem dekleta v jerbasih žegen k blagoslovu v cerkev ali k bližnji kapelici. Po končanem blagoslovu med seboj tekmujejo, katera bo prva doma. Tista se bo namreč najprej omožila. Zvečer zažigajo ponekod fantje kresove, imenovane vuzmenice.

Vstajenska procesija je eno najlepših slovenskih doživetij. Pokanje možnarjev, slovesno pritrkavanje zvonov, vihrajoca bandera, petje in godba — vse ustvarja praznično razpoloženje. Ponekod nosijo belo oblečena dekleta na blazinah mučilno o-

VOŠČILA IZ MILWAUKEE

EASTER GREETINGS

**JELENC
FUNERAL
HOME**

COMPLETE FUNERAL SERVICE

2316 W. National

Phone

645-3278 — 645-6065

Milwaukee, Wis.

**VELIKONOČNA VOŠČILA SLOVENCEV IZ
CHICAGA IN OKOLICE**

Mirko Geralič - "Toli Štajerc"

želi vsem, ki berejo njegovo kolono, ne oziraje

se na to, če soglašajo ali ne,

veselo Veliko noč z željo, da delamo vsi skupaj

složno za vstajenje slovenskega naroda v lastni državi!

JOŽE IN Marija BERNIK

CHICAGO, ILL.

želita slovenskim rojakom

blagoslovljeno in veselo Veliko noč!

PEPCA MOKOREL

želi vsem prijateljem in znancem v Chicagu in drugod prav vesele velikonočne praznike z željo: združimo se vsi za dobro slovensko stvar!

rodje, s katerim so mučili Kristusa — bič, kladivo, trnovo krono in drugo. Moški spremljajo nebo s posebnimi svetilkami na drogovi. Pred nehom nosijo kip vstalega Zveličarja. Duhovnik zatakne nagelj vrh monštrance. Hiše, mimo katerih gre procesija, so okrašene s prizganimi svečami, cvetjem in zelenjem. Podočeljska procesija krene iz vasi med travnike in njive.

Na Veliko noč zjutraj je žegenj na mizi. Potem se začno igre s pirhi: trkljanje, trkanje in sekanje. Pri trkljanju spuščajo pirhe po narejenem žlebu na tla. Če spuščeni pirh zadene na tleh ob tam že nastavljeni pirh, pobere tisti, ki je pirh spustil, oba. Pri trkanju udarjajo s pirhom ob pirh in sicer s "špico" ob "špico" ali s "peto" ob "peto". Komur se pirh pri tolčenju ubije, ga izgubi. Pirhe sekajo običajno s kovanci. Nekdo daje jajce sekati, drugi mora z dolocenim številom zamahov pognati novce v jajce. Če zadene, je pirh njegov, če pa ne, vzame lastnik pirha tudi novce.

Voščite

VESELO VELIKO NOČ

svojim prijateljem

V AMERIŠKI DOMOVINI!

V BLAG SPOMIN

14. OBLETNICE, ODKAR NAS JE ZAPUSTILA NAŠA LJUBLJENA SOPROGA, MATI IN STARA MATI

ALICE YERAK

roj. ROZMAN
Umrla je 23. aprila 1964

Štirinajst let je že minilo od tistega dneva, ko si odšla od nas za vedno. Ostali so nam le lepi spomini na Tebe in tiste srečne in krasne čase, ko smo bili vsi skupaj.

Zalujoci:

ANTON — soprog
ELSIE KOZAR — hčerka
RAY — sin
VNUKI in VNUKINJE
BRATJE in SESTRE
TRLJE VNUKI in VNUKINJE
OSTALO SORODSTVO
Cleveland, O., 21. aprila 1978.

**VELIKONOČNA VOŠČILA SLOVENCEV IZ
CHICAGA IN OKOLICE**

VELIKONOČNIM VOŠČILOM

se pridružuje tudi

DUHOVŠČINA FARE SV. ŠTEFANA

CHICAGO, ILL.

Družina Ludvik in Corinne Leskovar

Prodaja zemljišč in zavarovanja,

2032 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. 60608

Poslušajte radijsko oddajo vsako nedeljo na

WOPA 1490 KC ob osmih zvečer.

ANTON GABER ST. Z DRUŽINO

2215 S. Wood St.

Chicago, Ill.

želi vesele praznike Gospodovega vstajenja!

LUDVIK IN MARA JELENC

3743 S. Gunderson

Berwyn, Ill.

voščita veselo veliko noč

in lepo pozdravljata!

DRUŽINA ANTON GABER ML.

s sinom Frančkom in hčerko Katico

2034 W. 22 Pl., Chicago, Ill.

želi vesele velikonočne praznike!

OTMAR IN ANICA TAŠNER

Westchester, Ill.

želita vsem prijateljem in znancem

široj Ameriki in Kanadi

veselo Veliko noč!

JOŽE IN MARA VIRANT

želita za praznike Vstajenja vsem vse

najboljše, tudi uredništvu in upravi

Ameriške Domovine!